

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu de Sant Just Desvern

Núm. 360
Maig/Juny

2022

Vall de Ropjana, Albània. Foto de Teresa Reverter

www.santjust.org/seas

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern

Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

— 1 de maig

Excursió matinal al cim de Pedracastell i la Creu de Canet (Maresme), amb sortida de l'aparcament de l'Escola Montseny a les 7 h.

— 7 i 8 de maig

Excursió pel Camí dels Bons Homes i a Orlu, i visita als castells de Foix i de Montsegur. Més informació al web de la SEAS.

— 15 de maig

XLV Marxa de Regularitat a Collserola. Més informació al web de la SEAS.

— 22 de maig

Excursió matinal a la vall d'Horta (Sant Llorenç del Munt), amb sortida de l'aparcament de l'Escola Montseny a les 7 h.

— 29 de maig

Excursió a les fonts del Llobregat (Berguedà) amb un itinerari al Cap de la Creueta i una altra seguint el GR-270 de les fonts a la Pobla de Lillet, amb sortida del Parador a les 7 h.

— 3 de juny

Conferència "Els canvis en la qualitat de l'aigua del Llobregat per la industrialització" per Narcís Prat, a les 20 h a la Sala Piquet de l'Ateneu.

— 12 de juny

Excursió matinal al castanyer de Can Cuc (Montseny) i dinar de cloenda, amb sortida de l'aparcament de l'Escola Montseny a les 7 h.

— 19 de juny

Excursió de cloenda del cicle "Camí del Llobregat" amb un itinerari pendent de concretar amb dinar de cloenda i sortida del Parador a les 7 h.

— 2 i 3 de juliol

Sortida de Veterans al cim del tuc de Vacivèr (Aran). Més detalls al web de la SEAS.

— 9 i 10 de juliol

Sortida al Pirineu francès. Més detalls al web de la SEAS.

— 16 de juliol

Sopar de Lluna Plena. Més detalls al web de la SEAS.

Normativa per als articles del butlletí de la SEAS.

- Els articles tindran un màxim de 5 pàgines del butlletí amb les fotografies incloses.

Això vol dir que el text ha de tenir unes 2.350 paraules com a màxim o 11.800 caràcters sense comptar els espais. Cada fotografia ocupa unes 110 paraules (500 caràcters), que s'hauran de descomptar del màxim. Així és que un article de 5 pàgines i 1 fotografia tindrà 2.240 paraules (11.300 caràcters) i un de 5 pàgines i 5 fotografies tindrà 1.800 paraules (9.300 caràcters) com a màxim.

- Els articles s'han de lliurar en format word.

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

Art Floral i Interiorisme

FLORETO

Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART

Bonavista 82. Tel 933711364

IMMACULADA AMAT
FRANCESC HOMEDES

TRESC PER ALBÀNIA I MONTENEGRO

Narrativa coral

Muntanyes de Prokletije. Montenegro. Foto de Manu Lladrés

Albània, Shqipëria o Shqipëri en la seva llengua, ha restat durant molts segles aïllat de la resta d'Europa. Ha estat en els darrers anys que, principalment a partir dels canvis sociopolítics, s'ha fet més visible al món. La seva geografia eminentment muntanyenca ha marcat en bona part la seva història. Passejar per Albània és descobrir la seva diversitat ètnica, religiosa i cultural, i caminar per les seves muntanyes és una de les maneres més interessants de conèixer-la.

Forma part de la península balcànica i té per veí, entre altres països, Montenegro, o *Crna Gora*, amb qui comparteix molts quilòmetres de frontera, tot i tenir diferent llengua i fins i tot també moneda diferent.

Una petita part d'aquests dos països ha estat l'objecte de descoberta dels autors d'aquest article, a partir d'un itinerari de senderisme (quadre 1) per alguns dels racons més significatius i acompanyats per un guia del país, expert en la seva geografia i història.

Aquí teniu la crònica del tresc (no cal fer servir el vocable anglosaxó) de la colla d'amigues i amics, majoritàriament socis de la SEAS, durant el mes d'agost de 2021. L'originalitat d'aquesta crònica rau en què cada dia l'ha escrit un participant diferent

Itinerari del tresc. Font: Viatges Tuareg.

i la teva feina, benvolguda lectora o lector, és endevinar qui és l'autor de cada dia abans d'arribar al final, on descobriràs quants encerts has fet. Aquesta juguesca comença a partir del dia 7, que és el primer dia de caminada.

Els autors, en ordre alfabètic, són: Anna Farré, Elisenda Coderch, Imma Tejero (CEG), Manu Llabrés, Mireia Forner, Teresa Reverter, Xavier Amadó i Xavier Bardají. A més, van participar del tresc, amb altres funcions encomanades: Joan Antoni Pera, que va portar la comptabilitat (i els diners!!) del grup amb gran professionalitat i Dolors Montalbán i Jaume Vallés, que van exercir de notaris, registrant els resultats del sorteig de les diferents jornades amb l'autor corresponent, guardant el secret tot el viatge i recollint els originals per reenviar-los als "editors".

Vall de Ropjana (Montenegro). Foto de Manu Llabrés

Itinerari	distància	temps	Desnivell (m)
Lepushe - Plav (Montenegro) pel Coll de Perdolec	12 km	6h 30	+881/ -1000
Plav- Vuthaj cim Visitor i llac	6 km	3h 30	+375/ - 530
Vuthaj -Llac Hridsko- Vuthaj (Albània)	15 km	6h 30	+720/ - 585
Vuthaj - Vall de Theth	13,5 km	7 h	+635/ - 910
Vall de Theth (Ull blau)	18,25 Km	4h 40	+ 674 / -949
Vall de Theth- Vall de Valbone (pel coll de Valbone)	11,5 km	6 h	+1027/ - 680
Valbona - Fierze - Tirana (ferry a Koman)	Cotxe		

Quadre 1. Itinerari (distàncies , temps i desnivell)

Divendres 6 d'agost Barcelona- Tirana- Lepushe

Després de més d'un any de pandèmia, ens hem engrescat a viatjar altre cop i a fer un tresc en terres llunyanes: les muntanyes d'Albània i Montenegro.

Des de Barcelona sortim via Roma cap a Tirana. Nous protocols amb el tema Covid: els QR, els carnets de vacunes... ho portem tot bé i sortim amb puntualitat. A Roma, mentre dinem, es fa el sorteig entre els components del grup dels diferents dies del tresc, de manera que cada un de nosaltres haurà d'escriure la crònica d'un dia i entre tots tindrem la història completa del nostre viatge, que segur que serà molt emocionant. La Dolors i el Jaume fan de notaris i prenen nota dels resultats que mantindran sota secret de sumari. Ells recolliran també les cròniques que haurem d'enviar quan tornem a casa. Caldrà estar atents, especialment al dia que ens toca, i també anirem

Església de Theth. Foto de Manu Llabrés

observant qui pren notes per poder endevinar qui té l'encàrrec cada dia... un al·licient més!

Aixecada acta notarial i acabada l'escala a Roma, Alitalia ens porta a Tirana on arribem tots bé i amb tots els equipatges. Ens espera el que serà el nostre guia tot el viatge: en Dorjan, expert muntanyenc i savi coneixedor de la història i geografia del seu país.

Amb un petit bus enfilem la carretera cap a Lepushe, on ens esperen per sopar. Sortir de Tirana en divendres és difícil i participem de les caravanes de cap de setmana, una carretera estreta i de només un carril. Observem el paisatge, les cases -sovint sense baranes-, els camps, garatges, benzineres... ens recorda el nostre país en èpoques de la nostra infantesa...

De sobte, el xofer s'adona que tenim una roda punxada. Hem d'aturar-nos i fer temps perquè la puguin canviar (per sort acabàvem de passar per un taller de rodes). Reprenem el camí i se'ns fa fosc a la carretera. No podem veure el paisatge de muntanya que ens diuen que és tan bonic...

Arribem a Lepushe i ens reben molt amablement i amb un bon sopar, tot i l'hora que és (vora mitjanit). No podem fer sobretaula perquè hi ha gent dormint i és massa tard. Repartim habitacions i anem a dormir també nosaltres. Demà comencem a caminar i hem d'estar descansats. El lloc és molt tranquil i els llits confortables. L'aventura ja ha començat.

Enllaç a l'article complet:

<https://www.santjust.org/seas/publicacions/Tresc-Albania-Montenegro-agost-2021.pdf>

El grup al coll de Perdolec. Foto de Xavier Bardají

OSOR I EL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DEL COLL

Òscar Farrerons Vidal

El Santuari de la Mare de Déu del Coll (850 m) domina visualment gran part del nord de les Guilleries, en estar emplaçat al collet que uneix els massissos de Sant Benet (1.144 m) i Sant Gregori (1.088 m). Es tracta d'una magnífica i sòbria obra romànica de finals de segle XII que va acollir un petit priorat benedictí durant anys. El temple va decaure pel terratrèmol de 1430 i per la revolta contra el rei Joan II. L'estratègica situació va convertir l'església en un refugi dels remences, pagesos aixecats en armes contra l'opressió dels senyors feudals. Posteriorment el santuari també va ser recer carlista, que establí aquí un hospital, però la seva derrota comportarà que la basilica i la rectoria fossin incendiades. Remences i carlins, amb 400 anys de diferència, van trobar acollida en aquest alterós cim de les Guilleries.

Inici: Ajuntament d'Osor.

Final: Santuari de la Mare de Déu del Coll

Municipis: Osor, Susqueda (La Selva)

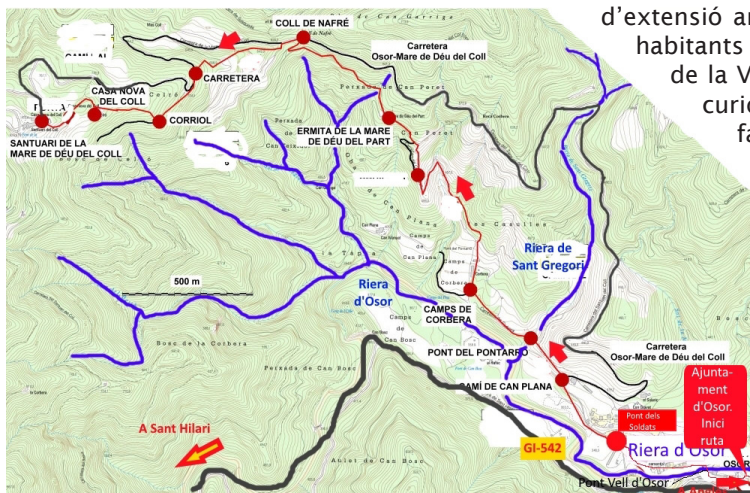
Recorregut lineal: 5,2 km (sols anada)

Desnivell acumulat: 440 m

Dificultat: mitjana

Accés: Al municipi d'Osor, s'hi arriba per la carretera Gi-542, ja sigui venint des de Sant Hilari Sacalm per l'oest o des d'Anglès per l'est. L'Ajuntament es troba al carrer Major, denominació que pren la carretera al nucli urbà. Si hi aneu en vehicle privat, a la cruïlla del carrer Major amb el passeig Borrell hi ha un aparcament municipal. S'hi pot arribar amb transport públic diari amb autobús des de Girona.

0 km. Iniciem la nostra ruta a l'Ajuntament d'aquest poble de 52 km² d'extensió amb poc més de 400 habitants censats. A la casa de la Vila hi ha enclavat un curiós rellotge a la seva façana. Fou realitzat per l'empresa Garnier de París i prové de l'antiga estació de tren de Peralada. A la seva esfera es pot discernir l'escut d'Osor i la llegenda amb el nom de la localitat. Al costat mateix de l'Ajuntament

hi podem veure el pont romànic d'una sola arcada de pedra que salva el torrent de la Noguerola. Rep el nom de can Vidal o de la Noguerola, i permetia el pas sobre aquest torrent de l'antic camí de Sant Hilari Sacalm a Anglès. Entre les aigües es belluga algun cranc de riu.

0,1 km. Pujant pel carrer de la Baixada de l'Església arribem a la seu parroquial de Sant Pere d'Osor. És una construcció alta i esvelta amb un robust campanar de planta quadrada. El costat meridional és originari de l'antic temple romànic de l'any 1125 (tot i que consta que l'any 922 ja existia en aquest lloc una capella preromànica) amb nou arcuacions llombardes i un finestral de doble esqueixada. L'edifici actual és barroc, resultat d'ampliacions i reformes del segle XVII. Al voltant de l'església hi ha un nucli de cases històriques, com Can Becaina, residència natal d'un famós assaltant osorenc, que fou el darrer criminal esquarterat públicament a Girona.

A l'altre costat s'albira la robusta Torre dels Recs, edificada al 1439 per ordre de Violant de Recs. Al segle XIX va ser presó inexpugnable, per això també rep el nom de Torre de la Presó. Es poden observar uns treballats finestrals gòtics entre els seus gruixuts murams.

Al 1842 van tenir lloc aquí enfrontaments entre bandolers i l'exèrcit, el més greu entre el capità Boada i el trabucaire Ramon Felip que acabà amb un tiroteig amb diversos ferits, entre ells l'alcalde Josep Gravalosa. Tornem al carrer Major cap a l'oest fins arribar-nos al pont Vell, que històricament havia estat l'únic pas entre els dos marges de la riera d'Osor.

Pont Vell d'Osor. Totes les fotos són de l'autor

0.3 km. El pont Vell és una magna obra de pedra documentada des del segle XV, amb una arcada central d'impressionants dimensions. Té quatre arcs més, però l'expansió urbana i el creixement demogràfic van engolir les altres arcades en els fonaments i soterranis de les cases que s'hi han adossat amb el pas dels segles, tot i que sense desmerèixer la bellesa les proporcions de les quals encara ara podem contemplar. El pont està protegit a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

Prenem el carrer de França en direcció ponent. Des d'aquest històric carrer baixen cap a la riera d'Osor els "corredors", que són carrers graonats que acaben a la mateixa aigua, record d'una època pretèrita quan el rieral era fonamental en la vida osorenc.

0,5 km. Prosseguint pel carrer de França, amb històriques cases de pedra a ambdós costats, arribem al Molí de Cercenedes. Des del carrer estant es pot veure la maquinària hidràulica que al 1910 va produir electricitat per primer cop a

Osor. Una mica més a ponent passem per davant del cementiri d'Osor.

0,7 km. Arribem al pont dels Soldats, una obra d'enginyeria contemporània que permet l'enllaç de la GI-542 amb la carretera a Susqueda i al santuari del Coll. Va iniciar-se l'any 1940 per un batalló disciplinari de presoners (d'aquí li ve el seu nom) i es va acabar l'any 1967.

Veiem que la riera d'Osor baixa força plena, cosa que no ens ha d'estranyar gens, ja que la pluviometria en aquesta vall de les Guilleries supera de mitjana els 1.000 l/m² anuals, i les fonts hi són abundants. Iniciem a peu l'ascensió pel carrer de la Mare de Déu del Coll, ja indicat en marques vermelles i blanques el GR-178, que seguirem sempre fins al santuari.

1,1 km. Abandonem la pista asfaltada i entrem al camí de Can Plana. Travessem un alzinar i després antics camps de conreu on encara es veuen els murs de pedra que configuraven els bancals, tot i que ara hi predominen les alzines i els pins, amb sotabosc de marfull, bruc, arboç, galzeran, lligabosc i aritjol.

1,3 km. Planejant arribem al Pontarró, un estret pont de pedra d'arc de mig punt que salva el rierany de Sant Gregori, aixecat sobre els esqueis del sot, protegit per senzilles baranes de ferro. A les Guilleries s'hi pesca la truita comuna, el barb de muntanya i la bagra, espècies autòctones que conviuen amb d'altres exòtiques introduïdes amb el pas del temps.

1,6 km. Anem seguint l'antic camí Ral, aquí passant pels camps de Corbera, amb els marges plens a vessar de dents de lleó (*Taraxacum officinale*) amb les seves senzilles flors grogues. També anomenada pixallits, la dent de lleó és una planta que pertany a la família de les asteràcies, que té diverses espècies comestibles, però aquesta és una de les més conegudes i amb més renom com a planta medicinal.

2,3 km. El GR abandona momentàniament el camí per fer marrada per un costerut corriol que s'inicia a la nostra dreta. Aquestes muntanyes d'Osor, i en general de les Guilleries, servien de refugi de bandolers, entre els quals destacaren Perot Rocaguinarda, l'Escrivanet, Jaume Masferrer «Toca-son» i el viladrauenc Joan Sala "Serrallonga". La colla d'en Serrallonga va cometre segrestos, robatoris i fou molt bel·ligerant amb les autoritats osorenques; al 1630 va tenir lloc una batuda en què el batlle Benet Quintana ferí de mort el bandit Cristòfor Madriguera, membre de la quadrilla.

2,5 km. Tornem al camí Ral, i continuem ascendint. Ara que ja som a més altitud,

Ermita de la Mare de Déu del Part.

a més dels castanyers ens acompanya un alzinar muntanyenc, amb avellanoses, falgueres, tremoledes, tells, grèvols i algun roure martinenc.

2,7 km. Ermita de la Mare de Déu del Part, original del segle XIV, que destaca per la veneració poc freqüent al part de la Verge. Al 1687 va ser declarada capella pública. L'edifici actual data del segle XIX i, tot i que va ser arranjada a inicis del nostre segle, avui en dia presenta aspecte d'abandonament. És una capella de nau rectangular, porta d'arc de mig punt, ull de bou i campanar d'espadanya d'un sol ull, de rajol.

Les marques blanques i vermelles continuen amunt, des que hem sortit encavalcant el GR 178 i el GR 83. Travessem

Santuari de la Mare de Déu del Coll.

obagues amb predomini de castanyers i alzines. La pujada és tranquil·la i solitària, i entre el matollar, a darrera hora del dia, ulls feréstecs ens observen, pot ser el gat mesquer, la fagina, el teixó o la guilla (que dona nom a les Guilleries).

3,5 km. Arribem a coll de Nafré (600 m), antic pas tradicional entre la vall d'Osor i Susqueda. Ens hi hem aproximat travessant la magnífica perxada de can Peret. Per aquest coll s'acosta la carretera que s'inicia al pont dels Soldats. Aquí el vial es bifurca, baixant cap a Susqueda, o altrament pujant cap al Santuari del Coll. També se separen els dos GR. Enfilem la carretera, però sols uns metres perquè el GR es desvia a la nostra esquerra per un viaró de forta pujada entre la perxada de can Teixidor. Si mirem al sud, entrelluquem com es van configurant els sots que alimenten la riera d'Osor al fons de la vall.

3,9 km. Després de travessar una atapeïda castanyeda, arribem de nou a la carretera, però és una entrada efímera perquè poc després en tornem a sortir, per un ampli camí a la nostra esquerra. Trenquem per un costerut corriol a la nostra dreta, sempre resseguint les marques del GR 178.

4,6 km. Casanova del Coll, una casa de pedra en una terrassa natural amb bones vistes a migdia sobre la vall d'Osor i el turó de Sant Miquel de les Formigues a l'altre costat. Continuem l'ascensió.

5,1 km. Arribem al Santuari de la Mare de Déu del Coll, amb el seu imponent campanar d'espadanya sobre la porta i un absis semicircular a ponent, construït sobre la roca mare. L'altar del santuari té un frontal

Mirant cap al Collsacabra des del santuari de la Mare de Déu del Coll, podem veure a l'esquerra la cinglera del Far. A la dreta, altres cingleres entre les que destaca la del Castellet i la de Casadevall i a sota el pantà de Susqueda.

romànic d'enorme valor artístic, tot i que el que veiem aquí és una reproducció de l'original que s'exhibeix al Museu Episcopal de Vic (una pintura al tremp sobre taula de 101x105 cm). També es pot observar el que resta de l'antic retaule barroc del segle XVII, obra d'Antoni Barnoya, i un vitrall contemporani de l'artista gironí Domènec Fita, que tanca la porta de migdia. El santuari depengué sempre del monestir de Santa Maria d'Amer, que va anar fent donacions per construir l'església, tot i que en cap cas va tenir més de cinc monjos.

Durant la primera Guerra Carlista, de 1833 a 1840, a Osor hi va haver segrestos, assassinats, afusellaments, saquejos i incendis, com el del santuari i el casal prioral del Coll que, a més, foren usats com a hospital. Durant la segona carlinada, també anomenada la Guerra dels Matiners (1847-1849) només es té constància de moviments de tropes i estada de soldats a la vila. La tercera Guerra Carlista, de 1872 a 1876, fou la més violenta i intensa. Hi va haver hostilitats entre columnes liberals del coronel Cabrinety i de Font de Mora i faccions carlines de Savalls, August i Piferrer entre Osor i el Coll. Durant uns mesos de 1872 i 1875, Osor va caure a mans dels carlins, els enfrontaments fo-

ren greus i les baixes nombroses, incloent-hi l'afusellament per part dels carlins de l'alcalde Josep Boscà.

5,2 km. En aquest punt conflueixen els termes municipals d'Osor i Susqueda. El santuari és terme d'Osor, mentre que la rectoria annexa, avui casa de turisme rural, pertany ja al municipi de Susqueda. Des del pla, mirant a nord, es té una magnífica vista de l'embassament de Susqueda, que juntament amb els de Sau i el Pasteral, forma part d'un sistema de tres pantans que uneixen les comarques d'Osona amb la Selva, i suposen una fracció important de l'aprofitament hidrogràfic del Ter. Mirant el pantà de Susqueda i més enllà el turó del Llamp, acabem la nostra excursió.

Bibliografia

Bruguera, F. «Història d'Osor». <http://www.osor.cat/?q=historia> (Consulta octubre 2021)

Bruguera, F.; Ramió, N. 1997. «Osor». *Quaderns de la Revista de Girona*, 70.

Farrerons, O. 2021. *Guilleries i Vall de Sau*. Sant Vicenç de Castellet: editorial Farell.

Pladevall, A. 1960. *Les Guilleries: síntesis històrica y evolución demogràfica*. «Ausa», vol. III, p. 342-343.

LA VALL DE SANT JUST

Francesc Blasco Urpinell

Aquesta breu ressenya pretén reprendre el fil de l'article aparegut al Butlletí 356 de setembre/octubre 2021 lligant-lo amb la sol·licitud sobre la «Integració ecològica, paisatgística, patrimonial i hidrològica de la Vall de Sant Just» dirigida al nostre Ajuntament, de la qual tots els socis vàreu rebre informació el 28 de març de 2022.

Intentarem respondre en primer lloc la qüestió de quin és el «paisatge» de la Vall de Sant Just, atenent-nos al que està escrit, i a allò que podem descriure a partir de la pròpia observació.

Si ens atenem a la *Guia de Natura del Parc de Collserola* –edició 2004– en el capítol «Vessant del Llobregat», podem llegir que «L'alternança entre conreus, erms, bosc i rieres forma una mena de trencadís gaudinià anomenat paisatge de mosaic». Un paisatge discontinu i heterogeni resultat de l'activitat agrícola i forestal desenvolupada al llarg de la història. Se'ns diu també que «Les formacions vegetals no arbrades resultants d'aquest procés –de forta intervenció humana i abandonament de l'activitat agrícola– designades deixius pels geobotànics és el tipus de paisatge irregular i dinàmic majoritari al vessant del Llobregat, i de manera especial a la Vall de Sant Just Desvern».

Si, per altra banda, entrem per l'apartat de «L'aigua», dins de l'espai que la Guia dedica a «El medi físic» llegim que «La conca del Llobregat és la més important per extensió –per comparació a la del

Besòs o al vessant barceloní–. Recull les aigües de la banda occidental de la serra, la zona compresa entre Sant Just Desvern i el Papiol».

D'altra banda, passejant per la Vall, o bé mirant el mapa, veurem que les aigües de la Vall de Sant Just acaben confluint a la riera de Sant Just, de traçat únic a partir del punt del Passeig de la Muntanya on es troba l'Institut. Des de la capçalera i anant avall, però, hem de fer esment dels torrents de Can Cuiàs, de les Fatjones i de la Font del Rector, de Can Baró i de la Font de la Beca, els quals ja són un sol curs poc més avall de can Vilà. Encara, però, el torrent de Can Biosca s'ajunta finalment a la riera passant l'Institut. Això no obstant, la riera es fa fonedissa uns metres més avall del pont de Can Padrosa del camí de la Muntanya, i no torna a ser oberta fins sota el revolt del carrer Onze de Setembre, sota can Mèlich. D'aquí, «emboscada» sota un cobert espès de canyissars

Plafó davant de la boca de la mina Torreblanca –coberta per la vegetació– situada a l'angle de confluència del torrent de Can Baró i el que ve de les Fatjones. Foto de Francesc Blasco del 15/04/2022.

baixa fins a les proximitats del trencant que porta a can Roldan i queda oberta uns dos-cents metres entre les dues canonades que obvien el gual del camí per fer després un gran arc sota can Roldan i aparèixer sota can Gelabert. D'aquí fins entrar a Sant Feliu, la riera resta oberta i encaixada entre murs coronats de baranes ruïnoses i travessada de nombroses canonades d'aigua i clavegueram.

Si l'observació del moment present la complementem amb un xic de memòria històrica del que hem vist els darrers anys podem afegir un parell de fets que posen en evidència que no hi ha hagut planificació a llarg termini en les accions que s'han dut a terme en relació als torrents o a la riera. Volem esmentar en primer lloc que la neteja de canyes del tram de la riera des de sota can Fatjó fins just abans de confluïr amb el torrent de la Font de la Beca va ser una actuació espectacular pel que fa a l'estassat de canyes que, uns anys més tard, va culminar amb l'eliminació de l'edificació que estava a tocar de la riera en les immediacions d'una boca de la mina de la Torreblanca. Avui, passats set o vuit anys, la riera està de nou plena de canyes fins al punt que en el tram superior és gairebé impracticable i els arbres que s'hi van plantar no han tingut la possibilitat de desenvolupar-se. D'altra banda l'encerclat de protecció que es va fer posteriorment davant de l'entrada de la mina esmentada, amb un bonic pictograma per posar de relleu la importància dels punts d'aigua pels amfibis resta marginal i invisible. Tot plegat feina feta perduda que a ulls d'aquell que va reconèixer en el seu moment la millora, queda decebut. Així, davant de la situació actual, cal concloure que les intervencions sense l'apropiada planificació i sense un programa de manteniment no deixen de ser flor d'un dia.

Clariana sobre la riera uns metres més avall del punt de la foto anterior en direcció a Sant Just. A partir d'aquí el pas dels caminadors és impracticable pel canyissar que es pot veure al fons de la imatge. Foto de Francesc Blasco del 15/04/2022.

Una segona mostra la tenim en el punt d'abocament d'aigua a la riera situat sota can Gelabert. Una aigua que venia de l'escorrentia recollida al túnel de servei de l'ATLL situat entre Can Fatjó i Can Baró. Aquesta aigua va ser com la torna de la gran obra d'enginyeria que va connectar les canonades d'aigua del Ter i del Llobregat i, probablement, fer-la eixir en aquest punt no tenia cap objectiu predeterminat. Això no obstant, el fet va ser aprofitat per demostrar¹, dins d'aquesta reduïda escala, què representa per a la biodiversitat un punt permanent d'aigua. Avui i des de fa temps ja no hi raja aigua, presumiblement per la persistent sequera, però el cert és que no en sabem res de la gestió en origen ni si és possible fer-ne un millor ús.

Enllaç a l'article complet:

https://www.santjust.org/seas/publicacions/LaValldeSantJust_FrancescBlasco.pdf

1 Lluç Tost (2017), "Estudi ecològic de la riera de Sant Just Desvern" a XXI Miscel·lània d'Estudis Santjustencs, pàg. 281-317.

ASSEMBLEA GENERAL DE LA SEAS 2022

Maria Garcia Bernal

Després de dos anys complicats per la COVID, tornarem a celebrar l'Assemblea en les dates habituals i amb l'assistència de 44 socis. La presidenta va iniciar l'acte amb un sentit record per als qui estan patint la guerra d'Ucraïna, recitant un petit poema anònim del segle XIV.

L'exposició de la Memòria de la Secció del 2021 ens recordà les activitats que van quedar anul·lades per la COVID (la sortida a la neu, el cicle d'audiovisuals i la Marxa de Regularitat i la Mitja Desvern) i les que es van poder reprendre amb una certa normalitat (Matinals, Lluna Plena, sortida de Veterans, excursió als Pirineus, concurs fotogràfic, sopar de motxilla, Pessebre i cicle temàtic de conferències i excursions). D'altres com: el Butlletí, la biblioteca, material, PR C-164, funcionen amb normalitat. Recordar també la comissió que s'encarrega de fer seguiment de la demanda feta a l'Ajuntament per millorar el camí d'accés a la Penya del Moro. Com a novetat cal destacar la creació de la Secció Jove, que va iniciar la seva activitat a la tardor de l'any passat i actualment té una bona resposta de les activitats programades.

Quant a l'estat de comptes, el tresorer va exposar amb claredat ingressos i despeses, va donar totes les explicacions que se li van demanar i va prendre nota dels suggeriments. També es van aprovar mantenir les quotes i el pressupost per al 2022.

El Marc Carbonell va informar de la represa de la Mitja Desvern, del bon ritme de les inscripcions i de les novetats d'aquesta edició en la qual hi haurà tres categories infantils que

van dels 4 als 12 anys. També va comentar que la Secció Infantil compta amb força famílies interessades i podria iniciar les activitats després de Setmana Santa. En Bernat Macià ens va avançar el contingut del cicle d'audiovisuals i del seu calendari, que recuperarà audiovisuals que no es van poder veure durant la pandèmia i d'altres com el documental Balandrau. A continuació, Francesc Blasco va comentar que, amb la col·laboració d'en Narcís Prat, s'ha presentat una instància a l'Ajuntament amb el títol "Integració ecològica, paisatgística, patrimonial i hidrològica de la riera de Sant Just", amb l'objectiu de recuperar l'ecosistema de la riera. La proposta va tenir molt bona acollida per part de l'assemblea i es van recollir suggeriments com demanar la col·laboració d'experts com en Juli Ochoa i fer-ne difusió al Butlletí, a La Vall de Verç i a través del web de la SEAS.

La presidenta informà de la participació de la nostra entitat en la Via Pirinenca, sumant-se al repte col·lectiu d'il·luminar els Pirineus en favor de l'autodeterminació dels pobles. En el torn obert de paraules, Miquel Almela, integrant de la candidatura de la nova Junta de l'Ateneu, va demanar l'assistència dels socis a l'assemblea, en què es procedirà a elegir la nova Junta. Jaume Campreciós va expressar preocupació pel format competitiu de les curses infantils de nens de 4 a 12 anys a la Mitja Desvern, i en Marc Carbonell va respondre aclarint que les proves infantils no són competitives. Per acabar, la presidenta, en resposta a una pregunta de la Núria Palomar, va anunciar que s'estava treballant per organitzar un debat en relació amb els JJOO d'hivern del 2030.

ACTIVITATS DE LA SEAS DELS MESOS DE FEBRER I MARÇ DE 2022

Cicle Camí del Llobregat

11/02/2022 - Conferència "Les Colònies del Llobregat", a càrrec de Rosa Serra, a la Sala Piquet amb una bona assistència.

13/02/2022 - Excursió amb un total de 41 participants. L'itinerari de l'excursió llarga fou una circular des de Santa Maria de Merlès passant per Santa Maria de Pinós i recorrent un bon tram de la riera de Merlès seguint el GR-4 amb un recorregut de prop de 15 km i 430 m de desnivell acumulat. La curta va transcorre pel GR-270 arran del Llobregat, aigües amunt, des de Puig-reig fins a Gironella amb 10,7 km i 166 m de desnivell.

Secció Jove. Excursió de dos dies a Camporells i vall de Galba (Capcir)

19-20/02/2022 -La primera excursió de dos dies de la Secció Jove va ser un èxit, no obstant això, començava l'excursió amb una previsió meteorològica desfavorable, però va anar millorant amb el pas del temps. El grup va estar sempre molt actiu i fent-se caliu tant en els moments d'activitat, com quan estàvem al refugi, així ens vam poder conèixer una mica més entre tots. Els paisatges, com bé mostren les fotografies, van ser tot un plaer per a la vista.

La Secció valora positivament aquesta sortida, ja que vam ser 15 persones de les quals 10 no formen part del grup motor.

Matinal Literària. La Miranda de Santa Magdalena (Montserrat)

20/02/2022 -Excursió circular amb 22 participants i sortida des del monestir de Montserrat passant per la creu de Sant Miquel, ermites de Sant Miquel i Sant Joan, Miranda de Santa Magdalena, ermita Santa Anna i retorn al monestir de Montserrat.

Cicle Camí del Llobregat. Berga - Colònia Rosal (Berguedà)

11/03/2022 - Conferència "La mineria a la conca del Llobregat" a càrrec de Lluís Solé, a la Sala Piquet amb una bona assistència.

13/03/2022 - Excursió curta de Berga a la Colònia Rosal pel GR-270 que ressegueix el Llobregat i passant per Sant Quirze de Pedret, amb 10 km i 337 m de desnivell en baixada. A la llarga es feu el mateix itinerari perquè la prevista a la serra dels Tossals es va anul·lar per la meteorologia adversa. Els assistents van ser 31 en total.

Matinal. Coves de Can Llucià (Anoia)

27/03/2022 -Excursió circular amb sortida des del coll del Bruc passant per l'ermita de Sant Miquel de Vilaclara, el pont Foradat, la font del Ferro, la cova de Can Llucià, la balma de Can Soteres i retorn al punt d'inici, amb 11 assistents.

*Panoràmica de la Mirinda de Santa Magdalena i les Gorres. A la dreta: la Prenyada, l'Elefant i la Mòmia.
Foto de Pep Gil.*

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 28 de febrer de 2022

- Altes: Laia Izquierdo Pintado (1.216)
- Baixes: cap

— Durant la reunió es revisen els temes per a tractar a l'assemblea del proper 5 de març i es fan els canvis que es consideren adients. Es decideix no augmentar les quotes anuals als socis.

— El 16 de febrer es va tramitar una instància a l'Ajuntament, a través de l'Ateneu, sobre una proposta molt detallada amb el títol "Integració ecològica, paisatgística, patrimonial i hidrològica de la riera de Sant Just". A partir d'ara caldrà fer-ne el seguiment i reclamar accions a l'Ajuntament en cas que s'endarrereixi la resposta a la nostra petició. També es comenta que caldrà concretar un grup que en faci el seguiment amb participació dels membres de Junta que hi estiguin interessats, a més de poder incorporar alguna altra persona que es consideri adient pel seu coneixement sobre la riera i les mines de la vall.

— Els organitzadors de la Sortida de Veterans, les dates de la qual coincideixen amb el cap de setmana de la Via Pirinenca, han decidit proposar d'apadrinar el cim del tuc de Vacivèr (Aran) i la Secció Jove, que també hi està interessada, proposa el pic de Ventolau o el de Clavera, com a segona opció. S'aproven ambdós cims i es mirarà d'aconseguir que ens en donin dos.

— Es reinicien els audiovisuals, enguany d'abril a juliol. La previsió és fer-los els primers dijous de mes a les 20 h a la Sala Piquet. Els programats són: Festival de Torelló, la travessa d'esquí als Alps feta per Felip Linares, el film del Balandrau i el documental "Llum i llibertat".

Reunió del 4 d'abril de 2022

- Altes: Marta Carrasco Marginet (1.217) i Carla Poll Barrera (1.218)
- Baixes: cap

— Pel que fa a l'assistència de la SEAS a la Junta de l'Ateneu, es decideix de fer-ho rotatori durant tres mesos seguits entre els membres de la nostra Junta.

— Vista la situació actual sense cap concreció sobre el projecte dels JJOO d'Hivern que caldria fer públic, es decideix seguir ajornant la convocatòria d'un debat.

— Després de la instància feta el febrer a l'Ajuntament sobre una proposta mediam ambiental per a la Vall de Sant Just, es decideix enviar als socis còpia de la instància i el detall de la proposta i penjar-ho al web. També es decideix que el Narcís Prat faci una presentació de la proposta el 29 d'abril a les 20 h a la Sala Piquet.

— S'acorda participar amb una taula pròpia a la Diada de Sant Jordi a can Ginestar per donar informació de la Secció Jove, de la presentació del Narcís Prat, de les activitats generals de la Secció i disposar de les samarretes actuals per qui en vulgui comprar.

— Es decideix de fer un Roll-up nou que incorpori la novetat de la Secció Jove i que caldria tenir per a la Diada de Sant Jordi.

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 89. No. 360

Taula de redacció — Leonci Canals, Ferran de la Fuente, Maria Garcia, Jordi Gironès, Ramon Prat i Agustí Revilla.

Autoedició — Leonci Canals

Tramesa — Elisabeth Bart

Disseny — Toni Royo

Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern

Impressió — NB Comunicacions

ÍNDEX

- Portada** — Vall de Ropjana, Albània
- 02** — Calendari
- 03** — Tresc per Albània i Montenegro, article coral
- 06** — Osor i el Santuari de la Mare de Déu del Coll, per Òscar Farrerons
- 11** — La vall de Sant Just, per Francesc Blasco
- 13** — Assemblea general de la SEAS 2022
- 14** — Activitats de la SEAS dels mesos de febrer i març de 2022
- 15** — Informació de la SEAS

Assemblea general de la SEAS celebrada el 5 de març de 2022 a la sala Piquet de l'Ateneu Santjustenc. Foto de Leonci Canals.

SEAS, entitat esportiva núm. A01 824